

СТАНОВИЩЕ

от

доц. д-р Катя Гинева Кайрякова
Варненски свободен университет „Черноризец Храбър”
на

Дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор”
Професионално направление (шифър 8.3) „Музикално и танцово изкуство”, докторска
програма „Хореография” към Катедра „Хореография“
при АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ - Пловдив
Автор: Свилен Кръстев Христов

**Тема: Влияние на ваяците върху оформяне стила и характера на танцовия
фолклор от Варненско**

Научен ръководител: проф. д-р Даниела Кирилова Дженева

Становището е изготвено въз основа на Заповед №РД-27-113 от 25.11.2022 г. на Ректора на АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев” - Пловдив относно утвърждаване състав на научно жури в съответствие с изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ за придобиване на образователна и научна степен „доктор” и научна степен „доктор на науките”.

Докторантът Свилен Кръстев Христов е представил дисертационен труд на тема „Влияние на ваяците върху оформяне стила и характера на танцовия фолклор от Варна“. По формални показатели дисертационният труд напълно отговаря на изискванията към такъв тип научни разработки. Той е в обем от 258 страници, от които 213 основен текст, 11 страници речник на ваяшките диалектни думи използвани в изследваните села. Библиографската справка включва 102 заглавия на кирилица - както от последните години, така и заглавия на едни от първите автори по тематиката на дисертационния труд. Приложен е снимков материал от теренните проучвания в селата Манастир, Черковна, Чернево, Голица, Козичино /Еркеч/, Аспарухово /Ченгя/, гр. Провадия и Суворово. Авторефератът е в обем от 57 страници и е подготвен в съответствие с академичните изисквания като аналитично представя основните моменти и собствени тези в дисертационния труд. Представена е справка за приносите в дисертационния труд и три публикации в български научни издания по темата на дисертационния труд: „Петльовден при ваяците“, „Исторически сведения за ваяците“ и „Силиврия /Риначовден/, когато младежът става мъж“. Представените материали като брой и съдържание напълно отговарят на изискванията за допускане до публична защита.

След завършване на средното си образование през 1992г. Свилен Христов продължава своето обучение във Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“ и придобива квалификация „Хореограф-педагог“ в бакалавърска степен и „Хореограф-режисьор“ след завършване през 2011г. на Магистърска програма в АМТИИ „Проф Асен Диамандиев“-Пловдив. От 1986г. до 1999г. е танцьор в танцовия състав на СМК-Варна с ръководител Игнат Христов, а от 01.09.1999г. до настоящия момент е Главен художествен ръководител на Фолклорен ансамбъл „Гергана“ в гр. Варна. Под неговото ръководство ФА „Гергана“ активно участва във всички значими събития от културния календар на града, реализира редица участия на фестивали в страната и чужбина. Представителен ансамбъл е на CIOFF – България и е носител на „Гран при“ София – Еврогрейд. По негово предложение и лично участие в организацията, с подкрепата на Община Варна се провежда Национален студентски фолклорен фестивал „Срещи на приятелството“. Автор е на спектаклите реализирани от ФА „Гергана“ „Не забравяй лудо“, „По морето любе ле“, „Майчина клетва“ и „С любов“. С цялостната си дейност като ръководител и хореограф Свилен Христов показва засилен интерес към запазване и популяризиране на местния пласт фолклорна култура, изучаване на танцови образци от цяла България и разработването им в сценични танцови постановки. Обучението в докторантура се явява естествено продължение на неговите професионални и лични интереси.

Дисертацията на Свилен Христов е реализиран труд, актуален по съдържание с теоретична и приложна стойност. Това е първи по рода си опит за проучване и анализ на допирните точки, влияние и взаимно проникване на танцовата култура на ваяците с останалите етногрупи от региона. Акцентите на дисертационния труд са подбрани след проучване на танцовата традиция на ваяците. Очертани са границите на влияние на ваяшката етногрупа върху останалите подгрупи, които принадлежат към варненската фолклорна традиция. Разгледани са традициите, обичаите, специфичния танцов стил на ваяците и приносът им в оформянето на фолклорната танцова традиция на Варненския регион. Представен е широк обем от информация на база теренни проучвания в района на източна Стара планина и Североизточна България, анкетиран са над сто информатори от повече от четиридесет села. Разгледано е творчеството на изяви Варненски хореографи в доказване на тезата, че Варненският танцов фолклор е *„компиляция от фолклорната традиция на ерлиш, ваяци, гагаузи, тракийци, съртовци и др. Категорично стила и характера на танцовия фолклор от Варненско е различен*

от танцовата стилистика на мизиеца и добруджанеца. Повлиян до голяма степен от ваяците, този фолклор днес ние го възприемаме за варненски.“

Професионалният опит на докторанта, като хореограф и ръководител допълнително допринася за обективния характер на получените резултати и значението им в съвременните проявления на фолклорната култура в региона.

Положителните черти на дисертационният труд могат да бъдат обобщени в няколко основни момента:

- Налице е задълбочен и комплексен анализ на танцовата култура на ваяците и останалите етногрупи в региона в контекста на дисертационната разработка.
- Значим елемент на дисертационния труд е мащабното теренно изследване .

Бих отправила следните препоръки:

- Оформяне на логична и обусловена от поставената цел структура на изследването.
- Формиране на композиционно единство на отделните части обединено от общата цел.
- Представяне на конкретни изводи, академично изписани и научно обосновани, след всеки параграф.

III. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Изхождайки от всичко казано по-горе изразявам своята **положителна** оценка за дисертационния труд **Влияние на ваяците върху оформяне стила и характера на танцовия фолклор от Варненско** и предлагам на уважаемото научно жури да бъде присъдена на Свилен Кръстев Христов образователната и научна степен „доктор” в Професионално направление 8.3 „Музикално и танцово изкуство”, докторска програма „Хореография”.

14 февруари 2023 г.
гр. Варна

Изготвил становището:
доц. д-р Катя Кайрякова

